

Misha Glenny

Temný trh

Přeložil Oldřich Klimánek

Argo & Dokořán 2013, 272 s.

Britský novinář Misha Glenny si po investigativní knize o maffii zvolil za téma kriminální stránku hackerství, především komunitu podvodníků s kreditními kartami. Kdo by čekal technické pojednání, bude zklamán. Glenny se v téměř detektivkovém žánru soustředí hlavně na klasické schéma policajt versus zločinec, a tudíž v knize dominuje snaha vyprávět a zprostředkovat dojmy či popsat charaktery protagonistů. Přes všechno zjednodušování jde však o pozoruhodně zasvěcené dílo, podložené pečlivými rešeršemi a dvěma sty hodinami rozhovorů s aktéry z obou stran barikády nejen v Británii, ale i v Estonsku nebo Turecku. Přitom nechybí sociální ani politický kontext. Hlavním předmětem analýzy jsou weby, na nichž „kartáři“ uzavírají své obchody – dnes již rozprášené stránky jako CarderPlanet nebo DarkMarket. S tím, jak se zločin globalizuje, profesionalizuje a stává vysoce výnosným, rozvíjí se i mezinárodní spolupráce policejních vyšetřovatelů, neboť zřídka se čin odehrává v zemi, kde žijí pachatelé. Přestože v síti této knihy uvízli spíše hackeři, kteří se dali na dráhu zločinu, dochází Glenny k doměnce, že v pozadí mohou být často i tradiční mafiánské gangy propojené s politikou i militantní organizace, které tímto způsobem získávají tučné financování. Závěr je věnován úvaze nad povahou hackerů a Glenny je v podstatě obhajuje – potřebné znalosti mohou snadno získat i v adolescentním věku, kdy „ještě nemají plně vyvinutý morální kompas“ – a jejich tvrdou kriminalizaci považuje za velký omyl a mrhání intelektuálním potenciálem.

Honza Šípek